

Gezinshereniging, nog altijd veel obstakels

Vandaag publiceert het Federaal Migratiecentrum Myria met de katern *Recht op een gezinsleven* het derde hoofdstuk van zijn jaarverslag *Migratie in cijfers en in rechten 2024*. Daarin buigt het zich over de bijzondere spanningen die het afgelopen jaar werden vastgesteld, met name voor families van begunstigen van internationale bescherming, zowel in het kader van de procedure zelf als bij de begeleiding voor deze personen.

Gezinshereniging als belangrijke reden voor machtiging tot verblijf

Het eerste deel van deze katern bevat de recentste cijfers over gezinshereniging, op basis van de gegevens rond de visa en die over de eerste verblijfstitels die werden afgeleverd om familiale redenen.

Gezinsmigratie blijft ook in 2023 een belangrijke reden om visa lang verblijf toe te kennen. Met 18.805 machtigingen is dat motief goed voor ongeveer 45% van alle toegekende visa lang verblijf (zie ook de katern *Toegang tot het grondgebied 2024*).

Het indienen van de aanvraag voor gezinshereniging op afstand voor bepaalde gezinsleden na het Afrin-arrest. Een echte vooruitgang?

In het kader van een Belgische zaak heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie zich in 2023 gebogen over de indieningsmodaliteiten van een visumaanvraag gezinshereniging. Het Hof was van mening dat het ontbreken van een uitzondering op de vereiste om in persoon te verschijnen op het ogenblik van de indiening van de visumaanvraag, met name in situaties waarin het voor gezinsleden uiterst moeilijk of zelfs onmogelijk is om zich naar een diplomatieke post te begeven, afbreuk deed aan de doelstellingen van de richtlijn inzake gezinshereniging en aan het recht op een privé- en gezinsleven. Het zogenoemde Afrin-arrest heeft geleid tot verregaande aanpassingen van de Belgische administratieve praktijk, waarbij verschillende families de mogelijkheid hebben gekregen om een visumaanvraag in te dienen terwijl zij dat voorheen niet konden omdat ze de diplomatieke post niet konden bereiken. Myria beveelt wel aan dat deze methode van indiening op afstand, die een wettelijk kader vereist, het principe wordt en geen uitzondering, gezien de vele problemen die de afgelopen jaren zijn vastgesteld, en dat om een effectieve toegang tot de procedure te garanderen.

Gebrek aan begeleidende diensten bij gezinshereniging van begunstigen van internationale bescherming terwijl de procedure ingewikkeld is

Het jaar 2023 werd ook gekenmerkt door veel spanningen rond de begeleiding van gezinsleden bij het indienen van hun aanvraag voor gezinshereniging. Gelet op de toenemende complexiteit van de materie en de disfuncties bij de procedure, hebben gezinsleden veel begeleiding nodig om hun aanvraag voor gezinshereniging tot een goed einde te brengen. De begeleidende diensten, zoals wordt onderstreept in het deel van deze katern dat aan het probleem is gewijd, zijn te beperkt in aantal en zijn niet langer in staat om aan de behoeften te voldoen en de vereiste begeleiding te bieden. Zo worden veel gezinnen aan hun lot overgelaten. Myria beveelt daarom aan om de begeleiding van de aanvragen voor gezinshereniging door professionele diensten voldoende te financieren en te organiseren.

Moeilijkheden om de visumaanvraag voor gezinshereniging binnen de termijnen in te dienen

Een van de disfuncties die door de begeleidende diensten worden aangeklaagd en die tot een hoge werklast leiden zijn de ernstige moeilijkheden om bij bepaalde dienstverleners een afspraak te krijgen om de visumaanvraag in te dienen. Door de stijging van het aantal visumaanvragen en het gebrek aan personeel bij de diplomatieke posten zijn de wachttijden om een afspraak te krijgen bij bepaalde dienstverleners opgelopen tot ruim zes maanden. Er zijn ook veel meldingen over de totale onmogelijkheid om een afspraak te bekomen en de noodzaak om een beroep te doen op frauduleuze tussenpersonen. Deze problemen werden het afgelopen jaar een aantal keer besproken met de instanties. Myria blijft daarom aanbevelen om de tijd die nodig is om een afspraak te krijgen regelmatig te monitoren, daarover transparant te communiceren en de mogelijkheid te bieden om een vroegere afspraak te krijgen wanneer termijnen dreigen te worden overschreden.

Meer in het algemeen vraagt Myria tot slot om meer nauwkeurige, regelmatige en transparante informatie over de procedure voor gezinshereniging in de verschillende fasen, zowel bij diplomatieke posten als bij de externe dienstverleners. Daarbij moet erover worden gewaakt dat deze informatie toegankelijk is – ook qua taal – voor het doelpubliek.

Download de katern *Recht op een gezinsleven*, ook beschikbaar op [de website van Myria](#).